

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/3/2021
Identifikačné číslo spisu:	8319200388
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8319200388.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpenej JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému P. D., trvale bytom v K. XX, o zaplatenie 4.964,50 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15Csp/17/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. mája 2020 sp. zn. 13Co/127/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou dňa 29. januára 2019 domáhala zaplatenia 4.964,50 € s príslušenstvom titulom, že právny predchodca žalobkyne so žalovaným dňa 13. marca 2015 uzavrel zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 7149220, na základe ktorej bolo poskytnutých žalovanému 5.000,- €. Tieto sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume po 146,35 € až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8.781,- €. Do podania žaloby žalovaný uhradil sumu 1.251,45 € s tým, že celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 4.964,50 € a zmluvnú pokutu vo výške 643,97 € spolu s príslušenstvom pohľadávky, a to úrokmi z omeškania.

2. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. apríla 2019 č. k. 15Csp/17/2019-50 I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 3.748,55 € s 5% úrokom z omeškania ročne od 9. apríla 2016 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a III. žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 52% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 657, § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), § 497 ods. 1, § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka (zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 1 ods. 2, § 2 a § 9 ods. 2 ako aj § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre

spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej tiež len „ZoSÚ“). Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch explicitne vyjadruje ako jednu z obligatórnych náležitostí údaj o konečnej splatnosti. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27. mája 2014 v obdobnej veci, podľa ktorého dôsledkom absencie údaj o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve o pôžičke bola úroková sadzba v danom prípade dohodnutá vo výške 27,90% ročne. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úverová zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13. marca 2015 bola so splatnosťou 60 mesiacov. Úroková sadzba predmetného úveru bola tak viac ako 2-násobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období, pričom súd vychádzal zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska, kde boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby 1-5 rokov v marci 2015, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 11,81%. Uviedol tiež, že v zmluve chýbajú niektoré náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, preto by sa považovala za bezúročnú bez poplatkov (podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f/, j/ a k/ ZoSÚ). Súd prvej inštancie priznal žalobkyni rozdiel medzi poskytnutou sumou 5.000,- € a úhradou žalovaného 1.251,45 € s príslušenstvom - s úrokom z omeškania 5% od 9. apríla 2016 (po uplynutí lehoty na plnenie od zosplatenia) do zaplatenia, ktorý je v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i zákona č. 350/2018 Z. z.).

3. Krajský súd v Prešove (ďalej tiež len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 12. mája 2020 sp. zn. 13Co/127/2019 I. nepríbral do konania občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie, IČO: 42 362 092, II. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a III. ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 2 C. s. p.) a III. stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Dodal, že konanie žalovaného (zrejma chyba v písaní - žalobkyne-pozn. dovolacieho súdu) pri uzatváraní zmluvy (v časti dohodnutých úrokov) nebolo súladné s dobrými mravmi, nerešpektovaním povinností stanovených zákonom o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka zameranými na ochranu spotrebiteľa, čo daný úkon - zmluvu o úvere ako celok robí neplatným v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Z týchto dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní, pretože aj keby boli namieste, nespôsobili by pre žalobkyňu priaznivejšie rozhodnutie o veci. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania potom odvolací súd odôvodnil právne ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p.

4. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej tiež len „dovolateľka“). Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Vytýkala odvolaciemu súdu, že opomenul aplikovať na posúdenie platnosti dojednania zmluvného úroku príslušnú právnu normu, preto podľa dovolateľky nesprávne rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že mení II. výrok rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 15Csp/17/2019-50 zo dňa 9. apríla 2019 tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni istinu 1.215,95 €, s úrokom z omeškania vo výške 5,00% p.a. od 9. apríla 2016 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a III. výrok tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Žalovaný dovolací návrh nepodal.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.),

skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

8. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a jedného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky) je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. k posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

9. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 alebo § 421 C. s. p. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) dovolanie je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 C. s. p.). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 C. s. p. je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.); v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je potom dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

10. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.).

13. V posudzovanom prípade dovolateľka uplatnila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

14. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 C. s. p.

15. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka

práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení, ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

16. Analýzou dovolania v prejednávanej veci nešlo dospieť k inému záveru než k tomu, že žalobkyňa si nespĺnila procesnú povinnosť vymedziť (sformulovať) v dovolaní právnu otázku považovanú ňou z hľadiska prípustnosti ňou podaného dovolania za právne významnú a to tak, aby nevznikli žiadne pochybnosti o tom, ktorú konkrétnu otázku mala dovolateľka na myslí.

17. Pre absenciu relevantnej argumentácie dovolateľky k preskúmvanej veci dovolací súd nemal inú možnosť, než dospieť k záveru, že dovolanie nezakladá žiadny iný dovolací dôvod (a dôvod prípustnosti dovolania) podľa C. s. p. Takéto dovolanie nespĺňa požadované kvalifikačné kritériá, aby bolo spôsobilé založiť prípustnosť dovolania a umožniť dovolaciemu súdu meritórny dovolací prieskum dovolaním napádaného rozsudku odvolacieho súdu (resp. i jemu predchádzajúceho rozsudku súdu prvej inštancie).

18. So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. f/ C. s. p. odmietol.

19. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.